

Väljaandja:	Siseminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	29.08.2022
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	Hetkel kehtiv
Avaldamismärge:	RT I, 26.08.2022, 5

Erilise tuvastusmeetme kohaldamise kord

Vastu võetud 30.05.2014 nr 20
[RT I, 04.06.2014, 11](#)
jõustumine 01.07.2014

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
22.08.2022	RT I, 26.08.2022, 1	29.08.2022

Määrus kehtestatakse [korrakaitseaduse](#) § 33 lõike 5 alusel.

§ 1. Üldsätted

- (1) Määrusega kehtestatakse kord isikusamasuse tuvastamiseks korrakaitseaduse § 33 lõikes 2 nimetatud erilise tuvastusmeetmega.
- (2) Erilist tuvastusmeetmet kohaldatakse korrakaitseorgani ametiruumis, kui kohapeal ei ole erilise tuvastusmeetme kohaldamine võimalik.
- (3) Erilist tuvastusmeetmet kohaldab korrakaitseorgani ametnik. Eriomaseid oskusi, materjale või vahendeid nõudva tuvastusmeetme kohaldamisel kaasatakse toimingusse vastavate eriteadmiste ja oskustega spetsialist.
- (4) Enne erilise tuvastusmeetme kohaldamist peab isikule selgitama meetme eesmärgi ja selle õiguslikku alust ning kirjeldada meetme kohaldamise viisi.
- (5) Erilist tuvastusmeetmet kohaldatakse isiku suhtes üks kord. Kui meetme kohaldamisel saadud tulemus ei vasta käesolevas määruses sätestatud tingimustele, võib meetmet korrata.
- (6) Isikusamasuse tuvastamiseks võib ühe isiku suhtes kohaldada mitut erilist tuvastusmeetmet.
- (7) Erilise tuvastusmeetme kohaldamisel on ametnikul õigus kasutada vahetut sundi nii kaua, kui see on eesmärgi saavutamiseks vältimatu.

§ 2. Daktüloskopeerimine

- (1) Daktüloskopeerimise all mõistetakse isikult tema mõlema käe sõrmede, peopesa ja kirjutaja-peopesa vajutusjälgede võtmist.
- (2) Sõrme- ja peopesajäljed:
 - 1) võetakse sõrmejälgede kaardile või
 - 2) hõivatakse digitaalselt.[[RT I, 26.08.2022, 1- jõust. 29.08.2022](#)]
- (2¹) Sõrmejälgede kaardile võetakse jäljed üksnes juhul, kui neid ei ole võimalik hõivata digitaalselt.
[[RT I, 26.08.2022, 1- jõust. 29.08.2022](#)]
- (3) Sõrmejälgede kaardile jälgede võtmiseks kasutatakse sõrmejäljepastat ja -rullikut. Saadud andmed kantakse kohtueksperitiisiseaduse § 9⁴ lõike 4 alusel kehtestatud sõrmejälgede kaardi vormile.
- (4) Enne jälgede võtmist võib isiku käte naha papillaarkurrustikku töödelda jäljekujutise kvaliteeti parandavate vahenditega.

(5) Juhul kui mõnelt sõrmelt või peopesalt ei ole võimalik jälge võtta, märgitakse sõrmejälgede kaardi vastavasse lahtrisse selle põhjus, näiteks sõrm puudub, vigastatud, sidemes, ning võetakse nii mitme sõrme jäljed kui võimalik.

(6) Võetav jäljekujutis peab vastama järgmistele nõuetele:

- 1) olema terviklik ja kontrastne;
- 2) kajastama võimalikult maksimaalselt sõrme esimese lüli või peopesa naha papillaarkurrustiku ala;
- 3) kujutisel ei tohi olla määrdumist ega libisemist.

§ 3. Isiku või tema kehaosa fotografeerimine või filmimine

(1) Isiku fotografeerimise all mõistetakse temast isikukirjeldusfotode tegemist.

(2) Isikust tehakse signaleetilised fotod vähemalt otsevaates eest ja külgsuunas paremalt.

(3) Kui isiku vasakul näopoolel või kaelal on iseloomulikke eritunnuseid, fotografeeritakse isikut ka külgsuunas vasakult.

(4) Isikut fotografeeritakse üldjuhul mõõtkavata. Mõõtkavaga fotografeerimisel peab objektiiv olema isiku silmadega samal kõrgusel.

(5) Isiku kujutis fotol peab olema terav ja ilma varjuta.

(6) Isiku kehaosa fotografeerimise all mõistetakse lisaks näole ja kaelale tema keha muudel piirkondadel olevate eritunnuste, näiteks tätoveeringud, eriomased armid, fotografeerimist.

(7) Eritunnused fotografeeritakse mõõtkavaga.

(8) Isiku või tema kehaosa fotod võib valmistada ka filmisalvestise üksikutest kaadritest.

§ 4. DNA-proovi võtmine

(1) DNA-proovi võtmise all mõeldakse isikult süljeproovi võtmist.

(2) Proov võetakse isiku suuõõne kaapimise teel kahele ühekordse kasutusega vatitikule viisil, mis väldib proovi saastumist ehk kontaminatsiooni.

(3) Vatitikud pakendatakse eraldi paigutatuna ja kinnitatuna ühte proovi hoidmiseks ettenähtud ühekordse kasutusega karpi. Karbi peab sulgema viisil, mis võimaldab selle avamist vigastusteta. Karbile märgitakse isiku nimi ja isikukood, proovi võtja nimi, ametikoht ja allkiri ning proovi võtmise kuupäev.

(4) Proovi võtmise kohta täidetakse kohtuekspertiisiseaduse § 9⁵ lõike 4 alusel kehtestatud DNA-proovi võtmise vorm.

(5) Pakendatud proovi peab hoidma jahedas, kaitstuna otsese päikesevalguse ja soojus- või niiskusallika eest, samuti pakendit kahjustava mehaanilise mõjutuse eest. Pakendatud proove ei tohi paigutada kilekotti.

§ 5. Muu välise kehalise tunnuse kindlakstegemine

(1) Muu välise kehalise tunnuse kindlakstegemise all mõistetakse isiku läbivaatust, mille eesmärk on tuvastada isiku kehal iseloomulikke tunnuseid, mis võimaldaksid tema isikusamasust tuvastada.

(2) Läbivaatust teostakse korraaitseaduse §-s 48 sätestatud korras.

(3) Läbivaatuse kohta koostatakse protokoll, milles märgitakse:

- 1) isik, kelle suhtes läbivaatus teostatakse;
- 2) läbivaatuse põhjendus;
- 3) tuvastatud tunnuse nimetus, asukoht, kuju ja mõõdud;
- 4) kasutatud tehnilised vahendid;
- 5) läbivaatuse juures viibinud isikud;
- 6) läbivaatuse teostaja ees- ja perekonnanimi, ametinimetus, telefoninumber ja elektronposti aadress;
- 7) läbivaatusele allutatud isiku taotlused või avaldused.

(4) Läbivaatusel tuvastatud tunnused fotografeeritakse mõõtkavaga.

§ 6. Hambumuse ja hammastiku kindlakstegemine

(1) Hambumuse ja hammastiku kindlakstegemise all mõistetakse hammaste järgi hambakaardi koostamist või hammastikut jäljendi tegemist.

(2) Hambakaardi täitmisel juhendatakse tervishoiuteenuse korraldamise seaduse § 4² lõike 2 alusel kehtestatud korras.

- (3) Jäljend hammastikust võetakse jäljendusikaga hammaste kokkuammustamisel.
- (4) Hambakaardi koostab ja jäljendi hammastikust võtab tervishoiuteenuse osutajana registrisse kantud stomatoloog.

§ 7. Häälproovi salvestamine

- (1) Häälproovi salvestamise all mõistetakse isiku kõne salvestamist.
- (2) Häälproovi salvestamiseks loeb isik ette märksõnu sisaldava etteantud teksti või vabateksti või räägib vabakõnena.
- (3) Salvestis peab vastama vähemalt järgmistele tehnilistele nõuetele:
 - 1) 11 025 Hz;
 - 2) 16 bitti;
 - 3) mono.
- (4) Häälproov peab olema sarnane võrreldava materjaliga. Kui võrreldava materjali salvestamiseks kasutati telefoni, peab ka häälproovi salvestama telefoni abil.
- (5) Kõne kestus salvestisel peab olema vähemalt 30 sekundit.
- (6) Häälproov salvestatakse akustilises või muus taustamürast vabas ruumis.
- (7) Häälproovi salvestamisel dokumenteeritakse tingimused, milles salvestus tehti, ning kasutatud salvestusseadme andmed ja seadistused.

§ 8. Käekirjaproovi võtmine

- (1) Käekirjaproovi võtmise all mõistetakse isikult käekirja või allkirja proovi võtmist.
- (2) Käekirjaproov võetakse tingimustes, mis vastavad või on lähedased tingimustele, milles on kirjutatud tuvastamise alusena kasutatav tekst või allkiri, ning peab olema samas tähestikus ja keeles ning kirjutatud analoogselle alusmaterjalile.
- (3) Käekirjaproov võetakse kas märksõnu sisaldava teksti või vabateksti dikteerimise teel.
- (4) Kui isik kasutab erinevaid allkirjavariante, võetakse temalt kõikide allkirjavariantide proovid.

§ 9. Silmairisekujutise kindlakstegemine

Silmairisekujutise kindlakstegemise all mõistetakse isiku silmairise skaneerimist.

§ 10. Jalatsijälje võtmine

- (1) Jalatsijälje võtmise all mõistetakse isiku kantava jalatsi tallamustri jäljendi võtmist.
- (2) Jalatsijälje võtmiseks alusmaterjalile töödeldakse jalatsi tallamustrit jäljeainega.
- (3) Võetav jäljend peab vastama järgmistele nõuetele:
 - 1) olema terviklik ja kontrastne;
 - 2) kajastama võimalikult maksimaalselt jalatsi tallamustrit;
 - 3) jäljendil ei tohi olla määrdumist ega libisemist.
- (4) Enne jäljendi võtmist puhastatakse jalatsi tallamuster kõrvalistest osakekestest.
- (5) Jalatsijälje võtmisel jalats fotografeeritakse ja jalatsi tallamustri kujutis talletatakse jäljeainega alusmaterjalile.

§ 11. Andmete võrdlemine

- (1) Erilise tuvastusmeetme abil saadud andmeid võrreldakse korrakaitseorganil olemas olevate andmetega või korrakaitseorgani poolt erilise tuvastusmeetme kohaldamiseks välja nõutud võrdlusmaterjaliga.
- (2) Käesoleva määruse § 2 või 4 alusel saadud andmed võib edastada Eesti Kohtueksperitiisi Instituudile riikliku sõrmejälgede registri ja automaatse biomeetrilise isikutuvastuse süsteemi andmekogu või riikliku DNA-registri andmetega võrdlemiseks või võrdlusuuringute tegemiseks.
[RT I, 26.08.2022, 1- jõust. 29.08.2022]

§ 12. Tuvastusmeetme kohaldamise dokumenteerimine

Erilise tuvastusmeetme kohaldamine protokollitakse korrakaitseaduse §-s 12 sätestatud alusel ja korras, arvestades käesolevas määruses sätestatud erisustega.

§ 13. Andmete säilitamine

Käesoleva määruse alusel saadud andmeid säilitatakse kuni erilise tuvastusmeetme kohaldamise aluse ära langemiseni.

§ 14. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. juulil 2014. aastal.